

СИЛАБУС КУРСУ

ПЕРЕКЛАД МЕДІЙНИХ ТЕКСТІВ

Ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма – **«Правова журналістика»**

Рік навчання: **III**, семестр: **VI**.

Кількість кредитів ECTS – **5**, мова викладання – **українська**.

КЕРІВНИК КУРСУ

канд. філол. наук, доцент **Блашків Ольга Володимирівна**

Контактна інформація: o.blashkiv@wunu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Переклад медійних текстів» належить до переліку вибіркових дисциплін та спрямована на поглиблення і систематизацію знань студентів щодо створення писемних фахових текстів різного характеру та розвиток мовнокомунікативної, текстової, термінологічної, лексикографічної культури журналістів.

Пропонований курс покликаний сприяти розумінню важливості адекватної передачі інформації в сучасному міжкультурному просторі іншомовній цільовій аудиторії, ознайомити студентів із різними комунікаційними моделями, соціокультурними і правовими умовами обміну інформацією в рамках заходів, що передбачають переклад; закріпити принципи й методологію перекладу, що здійснюється під час комунікаційного заходу безпосередньо цільовій аудиторії; сприяти засвоєнню жанрово-стилістичних особливостей різних типів вербальної комунікації та специфіки перекладу.

Основні цілі навчального курсу «Переклад медійних текстів»:

- інтерактивний розвиток перекладацьких знань і вмінь студентів до рівня практичного, вільного, коректного використання англійської мови у широкому спектрі комунікативних ситуацій;
- формування практичних навичок двостороннього перекладу спеціалізованих текстів,
- створення систематичного уявлення про способи, засоби і прийоми перетворення мовних одиниць у процесі двостороннього перекладу.

Основною метою дисципліни є детальне ознайомлення студентів із загальнотеоретичними й методологічними завданнями редагування, перекладу й трансформації медіатекстів; формування у студентів уявлення про процес перекладу як поетапної діяльності, а також відпрацювання вміння визначати оптимальний алгоритм перекладу конкретного тексту, ґрунтуючись на аналізі мовних засобів оформлення даного тексту.

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студенти отримають такі

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань
- ПРН2. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
- ПРН4. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

Знання:

- основних перекладознавчих понять і категорій;
- лексико-граматичних, семантичних, а також стильових аспектів перекладу;
- особливостей процесу перекладу: стадії та моделі перекладу;
- особливостей медійних текстів у діяхронній перспективі;
- перекладацьких трансформацій та їхнього застосування у процесі перекладу;
- найтипівіших проблем та труднощів перекладу медіатекстів.

Уміння:

- аналізувати текст оригіналу, виявити проблемні аспекти у його відтворенні цільовою мовою з урахуванням особливостей зіставлюваних мов та жанрової специфіки тексту.
- здійснювати переклад з урахуванням лексико-семантичних особливостей різножанрових текстів: переклад власних назв, термінів, неологізмів, а також слів, що не мають безпосередніх лексичних відповідників;
- застосовувати дослівний переклад як проміжну стадію у процесі відтворення тексту цільовою мовою.
- застосовувати перекладацькі трансформації на різних мовних рівнях.
- здійснювати переклад матеріалів газет та журналів;
- реферувати та анотувати медіатексти іноземною мовою;
- перекладати у двосторонньому режимі тексти у письмовій формі.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
Модуль 1. Загальні питання перекладу		
1. Переклад як засіб міжмовної та міжкультурної комунікації	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- Предмет, завдання, місце дисципліни «Переклад медійних текстів» у системі підготовки журналістів.- мету, завдання, об'єкт, предмет перекладу як навчальної дисципліни.- категорії та одиниці перекладу. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- Зв'язок теорії перекладу з іншими лінгвістичними дисциплінами.- доперекладацький аналіз та типові моделі-характеристики медійних текстів (різновиди журналістських текстів за їх жанрово- та структурно-стилістичними особливостями).- проблему перекладності, неперекладності і всеперекладності.- об'єктивне та суб'єктивне в перекладі. <p>Розрізняти:</p> <ul style="list-style-type: none">- поняття еквівалентність, адекватність та оцінка перекладу.	поточне опитування, стандартизовані тести, індивідуальні проекти
2. Аспекти перекладу медіатекстів	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- лінгвосеміотичні аспекти перекладу (поняття мовного знака; семантична структура мовного знака; використання мовних знаків і структур у процесі вербальної одномовної і багатомовної комунікації).- Дискурс соціальних мереж та способи його перекладу. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- культурологічні та соціологічні аспекти	

	<p>перекладознавства (проблема взаємодії мови і культури; територіальні діалекти і жанрово-стилістична класифікація перекладу);</p> <ul style="list-style-type: none"> - прагматичні аспекти перекладознавства (типи прагматичних відносин при перекладі; прагматична адаптація перекладу). 	
3. Види та типи перекладу	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Типи міжмовних трансформацій: <ul style="list-style-type: none"> > лексичні трансформації (транскрибування і транслітерація, лексико-семантичні заміни – конкретизація, генералізація, модуляція); > граматичні трансформації (синтаксичне уподібнення, членування речення, об’єднання речень, граматичні заміни – форми слова, частини мови або члена речення); > лексико-граматичні трансформації (антонімічний переклад, експлікація і компенсація). - Етапи роботи над реферативним перекладом. - Особливості анотаційного перекладу. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відмінності між письмовим та усним перекладом; - правила повного письмового перекладу; - усний послідовний переклад як вид мовленнєвої діяльності; - переваги й недоліки синхронного перекладу. - Новини, репортаж, коментар: специфіка перекладу. <p>Застосовувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - синхронізація відео тексту й переклад з аркуша. 	
Модуль 2. Лінгвопрагматичні аспекти та стилістичні проблеми перекладу		
4. Лексичні відповідності в перекладацькій діяльності	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Види міжмовних перекладних лексичних елементів. - Способи перекладу сталих словосполучень (фразеологічні еквіваленти, часткові еквіваленти, фразеологічний аналог, контекстуальне відтворення, калькування, описове витлумачення). - Особливості перекладу інтернаціоналізмів. - Лексичні особливості та специфіку перекладу англійських текстів новин українською мовою. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - явище міжмовної омонімії; - специфіку перекладу термінів (відтворення терміну відповідником-інтернаціоналізмом; запозичення терміну; калькування; семантизація терміну). <p>Застосовувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Переклад емоційно-оцінних одиниць. 	<p>Тести, питання, завдання, практичні завдання (письмові та усні переклади в різних стилях та каналах передачі інформації)</p>
5. Труднощі перекладу граматичних	<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розходження в обсязі граматичних категорій. - Невідповідність часткових граматичних значень. 	

<p>значень</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Розходження в узгоджувальних можливостях (синтаксичному значенні роду). - Відсутність семантичної та функціональної тотожності. Наявність двох або декількох адекватних граматичних відповідників. - Можливість вираження граматичного значення лексемами іншої частини мови. - Уживання в тексті перекладу слів, яким немає відповідності в тексті оригіналу. - Вираження у словоформі мови перекладу граматичного значення категорії, відсутньої у вихідній мові. 	
<p>6. Синтаксичні відповідності в перекладі</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Засоби вираження актуального членування в перекладі. - Типи висловлень залежно від мети комунікації. - Особливості англійсько-українського перекладу прийменникових конструкцій. - Способи перекладу дієприкметникових зворотів. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Актуальне членування речення в перекладі. - Мотиви структурних змін у висловленні при перекладі. 	
<p>7. Прагматичні аспекти перекладу</p>	<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття «прагматика перекладу»; > концепція прагматичного перекладу; > мета перекладу, - прагматичну адаптацію тексту перекладу. <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Контекстуальні заміни в перекладі. - Закономірності пропусків і вкраплень у перекладі. - Позаперекладацькі чинники в прагматиці перекладу. <p>Розрізняти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тип тексту, що перекладається, і природу передбачуваного рецептора як компоненти ситуації перекладу. 	<p>робота із словниками, програмами машинного перекладу, case study, soft CLIL, flipped classroom</p>
<p>8. Специфіка машинного перекладу</p>	<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сутність і механізм машинного перекладу. - Переваги й недоліки машинного перекладу. <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сучасні системи автоматичного перекладу. - Основні проблеми машинного перекладу. <p>Застосовувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редагування комп'ютерного перекладу. 	
<p>Модуль 3. Особливості редагування перекладів медійний текстів</p>		
<p>9. Двомовні видання</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Специфіка двомовних видань. - Типові мовні помилки двомовних видань. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стилiстичні втрати і компенсації. - Складні місця для перекладу. 	

	<p>Застосовувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Переклад у двомовній газеті. - Шляхи подолання лінгвоетнічного бар'єру. 	
10. Мовностилістичні засади відтворення та редагування іншомовних текстів	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Засоби мовностилістичного відтворення іншомовних текстів. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зміст і стиль першотвору в прозових перекладах. - Труднощі та проблеми передачі фразеологізмів. - Місце архаїзмів, діалектизмів, неологізмів у перекладах та редакторська робота із ними. <p>Застосовувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редакторський аналіз мови першотвору і перекладеного тексту. 	Тести, питання, реферати, практичні завдання
11. Зміст та основні засади редакторської роботи з перекладною літературою	<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Роботу з рукописом перекладача та відображення в ньому індивідуальних особливостей авторського тексту й манери інтерпретатора. - Визначення авторів творів та добір текстів для перекладу й публікації. <p>Забезпечувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Збереження ідеї та головної думки авторського твору. - Інтерпретацію авторських текстів перекладачем і редакційно-видавничий процес. - Естетичні якості, стилістику перекладного тексту. - Індивідуальну манеру перекладача і стиль автора оригіналу. - Відтворення змісту – найважливіша умова якості перекладного тексту. - Вичерпність і повнота добору перекладачем лексичного матеріалу для відтворюваного тексту. 	(письмові та усні переклади в різних стилях та каналах передачі інформації), створення транскрипту презентацій, (self/peer) editing
12. Втрати при відтворенні тексту й редакторська допомога перекладачеві	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні причини втрат перекладного тексту. - Особливості редакторського опрацювання перекладу власних імен і назв. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Калькування й буквалізм у перекладах зі споріднених мов. 	
13. Практика редагування перекладної літератури у різних виданнях	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редагування та публікацію перекладних текстів на сторінках газет. - Технологію трансформації. - Орієнтири трансформації. <p>Застосовувати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редакторську підготовку до друку перекладної літератури в журнальних виданнях. - Перекладні тексти у спеціалізованих періодичних виданнях і редакторську роботу із ними. 	

<p>14. Технологія та характеристики трансформації</p>	<p>Розрізняти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трансформацію і літредагування: спільне і відмінне. - Етапи трансформації. - Інформаційні жанри. - Аналітичні жанри та можливості трансформації. - Трансформацію текстів відповідно до жанрової специфіки та виду ЗМІ. 	<p>модульна робота</p>
--	---	------------------------

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Гудманян А. Г., Єнчева Г. Г., Сітко А. В., Основи перекладознавства: навч. посібник. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с.
3. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с.
4. Енциклопедія перекладознавства. За ред. О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Том 2. Вінниця : Нова книга, 2020. 276 с.
5. Жулінська М. О., Петровська Н. М. Переклад текстів різних функціональних стилів. Луцьк: Вежа, 2012. 328 с
6. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
7. Переклад текстів міжнародних англійських угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини : навч. посіб. / Л. М. Черноватий, Т. В. Ганічева, Н. В. Зінуква. Вінниця : Нова Книга, 2017. 272 с.
8. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису. (укр/англ): навч. посібник / за ред. Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. 5-е видання. Вінниця: Нова книга, 2020. 152 с. (серія «Dictum Factum»).
9. Стріха М. Український переклад і перекладачі. Між літературою і націєтворенням: підручник. Київ: Дух і Літера, 2020. 520 с.
10. Boase-Beier, J. A. Translation and style (2nd ed.). Routledge. 2019.
11. Colina S. Fundamentals of Translation. Cambridge University Press, 2015. URL: https://assets.cambridge.org/97811070/35393/frontmatter/9781107035393_frontmatter.pdf.
12. Corpus Methodologies Explained: An empirical approach to translation studies / Ji Meng et al (Editors). Routledge : WIAS, 2017. 234 p. URL: <http://www.twirpx.com/file/2124379/>.
13. Gudmanyan A. G., Sydoruk G. I. Basics of translation theory. URL: <http://www.twirpx.com/file/88515/>.
14. Pym A. Exploring Translation Theories (Third edition). L.& N.Y.: Routledge, 2023. 238 p.
15. Samuelsson-Brown G. A Practical Guide for Translators. URL: <http://www.twirpx.com/file/309504/>.
16. The Routledge Handbook of Translation and Ethics / Edit by Kaisa Koskinen, Nike K. Pokorn. NY, 2021. 484 p.
17. The Sociological Turn in Translation and Interpreting Studies. John Benjamins / Angelelli Claudia V. (Editor). 2014. 145 pages. (Benjamins Current Topics). URL: <http://www.twirpx.com/file/1556288/>
18. Translation: Theory, Methodology and Practice / by Jamal Mohamed Giaber. United Arab Emirates, 2019. 328 p.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо крайдати і перекладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перекладання модулів

відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету. За відсутності студента на практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача) та подати на перевірку конспект відповідей на питання практичного заняття.

ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Переклад медійних текстів» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 7 тем по 5 балів – мах 35 балів. 2. Письмова робота – мах 65 балів.	1. Усне опитування (тестування) на заняттях: 7 тем по 5 балів – мах 35 балів. 2. Письмова робота – мах 65 балів.	1. Підготовка КПІЗ – мах 40 балів. 2. Захист КПІЗ – мах 40 балів. 3. Участь у тренінгах – мах 20 балів.

Шкала оцінювання студентів:

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	